

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kannatamme muutosehdotusta yhdestä oppimäärästä. Kommenttina haluamme kuitenkin kertoa, että tulevan yhden oppimäärän TPO ja tuntimäärä 1000 tuntia on herättänyt myös huolta ja keskustelua ETOL ry:n jäsenten keskuudessa. Etenkin pienemmät koulut, joissa on annettu tähän asti yleisen oppimäärän mukaista opetusta (500 tuntia) ovat huolissaan. Tilalliset ja ajalliset resurssit kouluissa eivät useinkaan riitä tuntien tuplaamiseen - ja pelkona on myös oppilaiden menettäminen. Monet oppilaat harrastavat muutakin, eivätkä ole valmiita kasvattamaan teatteri- tai sirkusharrastukseen käytettävää aikaa.

Yhteistyö toisten oppilaitosten kanssa suuremman oppimäärän tarjoamiseksi on monin paikoin hyvä ajatus, mutta se on myös herättänyt kritiikkiä. Yhteistyö pienillä paikkakunnilla ei myöskään aina ole mahdollista, sillä muita kouluja ei välttämättä ole, eivätkä oppilaat ole aina halukkaita matkustamaan kauas toiseen kaupunkiin opintojen perässä.

Oppilaitosten yleisenä toiveena onkin, että taiteen perusopetusta voisi jatkossakin tarjota myös pienempänä kokonaisuutena, esim. 500 tuntia.

Uudet opetussuunnitelmat ovat tässä varmasti avainroolissa ja toivomme, että niiden kautta voidaan kehittää sopivia ratkaisuja, jotka tukevat myös pienempien koulujen toiminnan jatkumista.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kommentti: Toivomme, että tämän pykälän suhteen kirkastetaan vastuualueet selkeästi. Kannatamme sitä, että kunta toimii jatkossakin koulutuksen järjestäjänä, mutta sekä kunnalla että oppilaitoksella tulee olla selvästi tiedossa mitä heiltä odotetaan ja oppilaitoksen tulee voida vastata koulun operatiivisesta työstä.

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Toiveena on, että oppilaitos voisi halutessaan antaa arvonlisäverottomasti myös muuta kuin taiteen perusopetusta ja monipuolistaa näin toimintaansa. Kaiken toiminnan ei siis tarvitsisi olla taiteen perusopetusta, vaikka kyseessä onkin TPO oppilaitos.

10 § Yhteistyö**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhteistyötä on hyvä edistää, mutta siihen ei voida pakottaa. Välimatkat ovat osassa päin Suomen pitkiä, eikä harvaan asutuilla alueilla välttämättä ole toisia alan toimijoita. Yhteistyötä voisi mahdollisesti toki laajentaa koskemaan monenlaisia eri instansseja.

Yhteistyö toisten oppilaitosten kanssa suuremman oppimäärän tarjoamiseksi on ansioistaan huolimatta herättänyt kritiikkiä. Pienillä paikkakunnilla se ei aina ole mahdollista, sillä muita toimijoita ei välttämättä ole.

11 § Vastuutehtävä**Valitse sopivin**

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Tämä on hyvä mahdollisuus päästä tutkimaan syvemmin jotain taiteen perusopetuksen osa-aluetta ja kehittää edelleen toimintamalleja ja käytänteitä yhteistyössä ja valtakunnallisesti. Hyvä vaihtoehto voisi olla, että vastuutehtävä olisi kaikkien alojen kattojärjestöllä, TPO-liitolla. Tällöin kaikki taiteenalat ovat saman arvoisesti edustettuina ja pystyvät tekemään koko Suomen taidekasvatuskenttää vahvistavaa yhteistyötä tehokkaammin.

On joka tapauksessa tärkeää, että vastuutehtävä hyödyntää koko TPO alaa mahdollisimman monipuolisesti, eikä saman näkökulman tai asian äärellä viivyttäisi liian pitkään. Jos tehtävä annetaan jonkun yksittäisen taiteenalan haltuun, tulisi voida taata, että se on kiertävä.

Ehdotamme, että sana TOISTAISEKSI poistetaan tehtävänkuvauksen kestosta, jotta vastuutehtävää ei voitaisi antaa liian pitkäksi aikaa yhdelle ja samalle henkilölle/taiteenalalle. Vaan vastuutehtävän tulee olla määräaikainen ja sen tulee koskea kaikkia taiteenaloja esimerkiksi siten, että tehtävä on kiertävä (max 2-3 vuotta kerrallaan).

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Valtion rahoituksen määräytymisen perusteet ovat herättäneet keskustelua ja toiveita tasapuolisemmista perusteista rahanjakoon.

Olisi perusteltua, että valtionosuuden tuntiperusteisessa rahoituksessa huomioitaisiin myös opetustunnilla olevien oppilaiden määrä. Eli että tuntikohtainen tuki kohdennetaan kaikille taidealoille joko ryhmäopetukseen tai yksilöopetukseen tasapuolisesti. Jokaisessa taideaineessa on on yhtä lailla paikkansa opiskeluun sekä ryhmässä, että yksilöopetuksessa, eikä tässä tulisi tehdä eroja eri taideaineiden välillä.

Jotta mahdollisimman monen olisi mahdollista päästä mukaan taiteen perusopetukseen, tulisi myös rahoitusmallin olla ryhmämuotoiseen opetukseen kannustava. Oppilasmäärän huomioiminen rahoituksen lisäosassa ei ole riittävää, vaan tuntiperusteisen valtionosuuden tulisi olla ryhmäopetuksessa yksilöopetusta suurempi, jo pelkästään erilaisten oppijoiden vuoksi.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kommentti: Kannatamme yhdenvertaisuutta, mutta oppilaitoksen on tulevaisuudessakin voitava muodostaa ryhmiä parhaaksi katsomallaan tavalla, esim. Ikäryhmittäin. Myös kehitysvammaisille tulisi voida olla oikeus perustaa omia ryhmiä.

Ikään perustuva ryhmäjako etenkin lasten ja nuorten kanssa on hyvin perusteltua (vrt. esimerkiksi peruskoulu, joka toimii myös ikäryhmittäin).

Taiteen perusopetuksesta annetusta laista ei ilmene nimenomaisia perusteita, joiden nojalla taiteen perusopetuksen järjestäjä tai oppilaaksi ottamisesta päättävä oppilaitos voisi opetuksen tarjoamisessa tai opiskelijavalinnoissa kohdella henkilöitä eri tavalla jonkin yhdenvertaisuuslain ja perustuslain syrjintäkielloissa tarkoitettu perusteen, kuten iän, perusteella.

Yläikärajojen asettaminen ei siten koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen omin toimenpitein - kuten lain tulkinnoilla päätöksillä tai opetussuunnitelmilla - ole mahdollista. Jos taiteen perusopetuksessa haluttaisiin asettaa jokin yläikäraja, tulisi siitä säätää lailla.

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Ehdotus on ETOL ry:n kannalta toimiva, sillä sirkus- ja teatteritaiteen alojen korkeakouluihin otetaan vuosittain vain pieni määrä opiskelijoita, joista valtaosa ei suuntaudu opettajiksi.

Tästä syystä ansioituminen työelämässä ja sitä kautta kouluttautuminen on tärkeä väylä opettajuuteen, mikä helpottaa myös työvoiman saantia.

Pedagogisten opintojen suorittamiseen työn ohessa voisi kuitenkin kannustaa, sillä ammattitaitoisuus kuuluu taiteen perusopetukseen.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

-

Pylkkänen Liisa
Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry